

CYFARFOD: PWYLLGOR ARCHWILIO

DYDDIAD: 29 MEDI 2016

TEITL: RHEOLAETH TRYSORLYS 2016/17 –
ADOLYGIAD CANOL BLWYDDYN

PWRPAS: Mae Côt Ymarfer CIPFA yn argymhell y dylid cynhyrchu
adroddiad ar wir weithgarwch Rheolaeth Trysorlys y
Cyngor yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol.

ARGYMHELLIAD: DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH

AWDUR: DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID

CRYNODEB GWEITHREDOL

Yn ystod y cyfnod pum mis rhwng 1 Ebrill a 31 Awst 2016, arhosodd gweithgarwch benthycy'r Cyngor o fewn y cyfyngiadau a osodwyd yn wreiddiol. Nid oedd unrhyw fanciau lle roedd y Cyngor wedi adnau arian wedi methu ad-dalu.

---

1. CEFNDIR

Mae Cod Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar gyfer Rheoli Trysorlys (Cod TM CIPFA) yn ei gwneud yn ofynnol bod cynghorau yn adrodd ar berfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys o leiaf ddwywaith y flwyddyn (canol y flwyddyn a diwedd y flwyddyn). Mae'r adroddiad hon yn darparu diweddariad canol blwyddyn.

Cymeradwywyd Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2016/17 gan y Cyngor llawn ar 3 Mawrth 2016, a gellir ei weld ar y we yn <https://democratiaeth.cyngor.gwynedd.gov.uk/ielistdocuments.aspx?cid=130&mid=286&ver=4&>

Mae'r Cyngor wedi benthycy a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac mae felly'n agored i risgiau ariannol, gan gynnwys colli cronfeydd a fuddsoddiwyd ac effaith referniw cyfraddau llog sy'n newid. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys gweithgaredd y trysorlys a'r monitro risg a rheolaeth risg cysylltiedig.

2. Y CYD-DESTUN ALLANOL

Wrth cyrraedd 2016, roedd ansicrwydd sylweddol ynglŷn a'r twf byd-eang. Roedd arafu'r economi Tsiena a'r effaith dilynol gafwyd ar partneriaid masnachol a phrisiau nwyddau, ansicrwydd dros canlyniad etholiad llywydd yr Unol Daliaethau (heb adnabod plaid na ymgeisydd fel enillydd yn llwyr) a'r refferendwm i ddod ar berthynas y DU gyda'r UE, wedi creu nerfuswydd a chychwyn sigledig ar y marchnadoedd.

Roedd anwadaliadau yn yr arolygon barn ar refferendwm yr UE yn creu anweddolrwydd sylweddol mewn cyfraddau cyfnewid, giltiau, bondiau corfforaethol ac ecwiti wrth i'r canlyniad fynd fwy ansicr. Yn syth cyn y canlyniad, roedd teimlad y farchnad yn newid yn arwyddocaol o blaid canlyniad Aros, newid a oedd yn cael ei gwrthdroi yn sydyn wrth i'r canlyniadau ddod i fewn. Roedd y bleidlais dros adael yr UE yn danfon tonnau sioc drwy'r sbectrum gwleidyddol domestig, Ewropeaidd a'r byd-eang, gyda'r Prif Weinidog David Cameron, yn ymddiswyddo yn sydyn iawn.

Rhwng 23 Mehefin a 1 Gorffennaf fe ddisgynnodd yr index Sterling 9% ac roedd anweddolrwydd sterling yn erbyn y doler yn cynyddu'n sylweddol. I gychwyn, ar draws y byd-eang, roedd marchnadoedd yn ymateb yn negyddol iawn gyda disgyniad mawr mewn prisiau ecwiti. Roedd dychweliadau bondiau y Llywodraeth yn disgyn yn siarp rhwng 20 – 30 bps ar draws pob aeddfedrwydd (h.y. roedd prisiau yn codi) gan fod buddsoddwyr yn chwilio am hafan diogel oddi wrth asedau gyda mwy o risg. Roedd meincnod dychweliad gilt 10 mlynedd yn disgyn o 1.37% i 0.86%.

Ond, wythnos ymlaen o'r canlyniad roedd ymateb y farchnad, er yn sylweddol, ddim mor ddrwg ag oedd rhai wedi disgwyl. Roedd CDS y UK (cost yswiriant yn erbyn diffygddalu sofran) wedi codi o 33.5 bps i 38.4 bps. Yn dilyn y canlyniad, disgynnodd mynegai'r FTSE All Share yn siarp o 7% (o 3,481 pwynt ar 23 Mehefin i 3,237), ond fe gododd i 3,515 erbyn diwedd y mis.

Roedd Banc Lloegr yn ceisio cysuro'r marchnadau a'r buddsoddwyr. Mewn ymateb i ganlyniad y refferendwm roedd areithiau Llywodraethwr Mark Carney ar 24 a 30 o Fehefin, yn pwysleisio bod y Banc yn barod i gefnogi hylifedd y farchnad arian a mynegodd y tebygrwydd o godiad mewn cyfraddau polisi 'yn yr haf'. Ym mis Awst lleihaodd y Banc cyfradd sylfaenol i 0.25% ond bydd effaith hyn yn cymryd amser i weithio trwy'r system.

3. CYD-DESTUN LLEOL

Ar 31/3/2016, mesurwyd angen sylfaenol y Cyngor i fenthycia er dibenion cyfalaf fel caiff ei fesur gan y Gofyn Benthycia Cyfalaf (CFR) yn £173.5m, tra roedd y cronfeydd defnyddiadwy a'r cyfalaf gweithio, sef yr adnoddau sylfaenol sydd ar gael i'w buddsoddi, yn £68.5m. Roedd gan y Cyngor £114.8m o fenthyciadau a £66.4m o fuddsoddiadau.

Strategaeth gyfredol y Cyngor yw cynnal benthyciadau a buddsoddiadau islaw eu lefelau sylfaenol, a elwir yn fenthycia mewnol.

4. Y STRATEGAETH FENTHYCA

Ar 31/8/2016, roedd gan y Cyngor £111.7m o fenthyciadau (lleihad o £3.2m ers 31/3/2016), fel rhan o'i strategaeth i ariannu'r rhaglenni cyfalaf y flwyddyn flaenorol.

Nid yw'r Cyngor yn disgwyl benthycyn yn ystod 2016/17.

Erys fforddiadwyedd a'r "gost cario" yn ddylanwadau pwysig ar strategaeth fenthyca'r Cyngor yn ogystal â'r ystyriaeth, o ran unrhyw fenthyca a wnaed cyn bod angen yr arian, y byddai'n rhaid buddsoddi'r elw yn y marchnadoedd arian ar raddfa llog gymharol is na chost y benthyciad. Gan fod llog tymor byr wedi aros yn is na'r cyfraddau tymor hir, ac yn debygol o aros yn is, mae'r Cyngor wedi penderfynu ei bod o'n fwy cost effeithiol yn y tymor byr i ddefnyddio adnoddau mewnol yn lle benthycyn.

Cafodd y buddion o fenthyca mewnol eu monitro'n rheolaidd yn erbyn y potensial o greu costau ychwanegol trwy ohirio benthycyn tan y dyfodol, pan ragwelir y bydd cyfraddau benthycyn tymor hir yn codi. Bydd Arlingclose yn cynorthwyo'r Cyngor gyda'r 'gost cario' a'r dadansoddiad elw.

Gweithgareddau Benthycyn 2016/17

	Balans ar 01/04/16 £'000	Dyled yn aedd- feddu £'000	Benthycyn newydd £'000	Balans ar 31/08/16 £'000	Cyfradd Gyfartal %
Gofyn Cyllido Cyfalaf ("CFR")	173,503				
Benthycyn Tymor Byr ¹	2,757	(1,767)	-	990	0
Benthycyn Tymor Hir	113,676	-	-	113,676	5.78
CYFANSWM BENTHYCA	116,433	(1,767)	-	114,666	5.77
Ymrwymadau Eraill Tymor Hir	2,127	-	-	2,127	6.17
CYFANSWM DYLED ALLANOL	118,560	(1,767)	-	116,793	5.78
Cynnydd/ (Gostwng) mewn Benthycyn £'000				(1,767)	

Diweddariad ar y Gyfradd Sicrwydd Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB)

Roedd y Cyngor yn gymwys i fenthyca ar y 'Raddfa Sicrwydd' (0.20% islaw cyfradd safonol PWLB), am gyfnod o 12 mis o 1 Tachwedd 2015. Ym mis Medi, cyflwynodd y Cyngor ei gais i'r Trysorlys er mwyn iddo gael mynediad at y raddfa ostyngedig hon am 12 mis arall, o 1 Tachwedd 2016.

¹ Benthyciada gyda aeddfeddryd llai na flwyddyn.

LOBO

Roedd y Cyngor yn dal £16.2m fel benthyciadau LOBO (*Lender's Option Borrower's Option*) lle mae gan y sawl sy'n rhoi'r benthyciad y dewis i gynnig cynnydd yn y gyfradd llog ar ddyddiadau penodedig, a byddai gan y Cyngor wedyn y dewis o un ai derbyn y gyfradd newydd neu ad-dalu'r ddyled heb unrhyw gost ychwanegol.

Ym mis Mehefin hysbysodd Banc Barclays y Cyngor am eu penderfyniad i ddileu yr holl opsiynau mewnoswydedig yn benthyciadau LOBO safonol. Effaith hyn oedd trawsnewid £16.2m o fenthyciadau LOBO Barclays i fenthyciadau cyfradd sefydlog a dileu'r ansicrwydd ar gôst llôg a dyddiad addfedu. Mae'r ildiad hawl wedi ei wneud drwy 'weithred newid enw (deed poll)'. Mae'n anwrthdroadwy a gall Barclays eidrosglwyddo i unrhyw fenthycwr newydd.

Aildrefnu Dyledion

Arhosodd y taliad premiwm ar gyfer ad-daliad cynnar o ddyled PWLB yn gymharol ddrud am fenthyciadau ym mhortffolio'r Cyngor ac felly nid oedd aildrefnu dyledion yn ddeniadol. O ganlyniad, ni fu unrhyw weithgarwch aildrefnu.

Mae newidiadau yn y portffolio dyledion dros y chwarter wedi llwyddo i leihau'r lefel o fenthyciadau, ynghyd â lleihau'r risg credyd, drwy ad-dalu'r benthyciadau o'r balansau buddsoddi.

5. GWEITHGARWCH BUDDSODDI

Mae'r Cyngor yn dal buddsoddiadau sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbynnir cyn gwariant, ynghyd â'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn.

Mae'r Arweiniad ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol yng Nghymru yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd a nod y Cyngor yw cyflawni enillion sy'n gymesur â'r egwyddorion hyn.

Mae'r trawsddodiad y cyfarwyddebau Undeb Ewropeaidd i ddeddfwriaeth y DU yn rhoi baich achub banciau'r UE sydd yn methu ar fuddsoddwyr llywodraeth leol ansicredig trwy'r 'bail-in' dichonol ar adneuron banc ansicredig.

Oherwydd y risg cynyddol a pharhad dychweliadau isel ar fuddsoddiadau banc ansicredig tymor byr, mae'r Cyngor yn anelu i amryfalu ymhellach i ddsbarthiadau asedau mwy diogel a/neu gyda dychweliad uwch yn ystod 2015/16. Yn y gorffennol buddsoddwyd mwyafrif arian dros ben y Cyngor mewn adneuron banc, tystysgrifau adneuron a chronfeydd marchnad arian ansicredig a thymor byr. Bydd arallgyfeirio i ernesau gyda chyfochrog a buddsoddiadau gyda sefydliadau nad ydynt yn destun 'bail-in' yn datblygu yn y dyfodol.

Gweithgareddau Buddsoddi yn 2016/17

Buddsoddiadau	Balans ar 01/04/16 £'000	Buddsoddiadau a wnaed £'000	Buddsoddiadau a ad-dalwyd £'000	Balans ar 31/08/16 £'000	Cyfradd cyfartaledd %
Buddsoddiadau ansicredig gyda sefydliadau ariannol wedi eu raddio A- neu uwch - cyfrifon alw - adneuron a CDs	*	*	*	*	*
Buddsoddiadau sicr gyda sefydliadau ariannol - Bondiau goryched	*	*	*	*	*
- Bondiau corfforaethol gan cwmni wedi eu raddio A- neu uwch	*	*	*	*	*
Buddsoddiadau mewn Cronfeydd wedi eu cyfuno	*	*	*	*	*
CYFANSWM BUDDSODDIADAU	*	*	*	*	
Cynnydd mewn Buddsoddiadau				*	

* Bydd y wybodaeth ar gael ar ddiwrnod y Pwyllgor Archwilio

Diogelwch y cyfalaf sy'n parhau'n brif amcan y Cyngor wrth fuddsoddi. Cynhaliwyd hyn drwy ddilyn polisi gwrthbartion y Cyngor, sydd wedi'i nodi yn y Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys am 2016/17.

Aseswyd ansawdd credyd y gwrthbartion a'i fonitro drwy gyfeirio at y statws credyd (isafswm y statws credyd tymor hir ar gyfer gwrthbartion a benwyd gan y Cyngor oedd A- ar draws asiantaethau statws credyd Fitch, S&P a Moody's); prisiau cyfnewid diffygion credyd, datganiadau ariannol, gwybodaeth ar gymorth posib gan y llywodraeth ac adroddiadau yn y wasg ariannol.

Risg Credyd

Crynhir isod ansawdd credyd y gwrthbartion fel y'u mesurwyd trwy sgôr credyd:

Dyddiad	Cyfartaledd Gwerth – Sgôr Risg Credyd	Cyfartaledd Gwerth – Statws Credyd	Cyfartaledd Amser – Sgôr Risg Credyd	Cyfartaledd Amser – Statws Credyd
31/03/16	4.34	AA-	3.57	AA-
30/06/16	4.49	AA-	3.43	AA

Sgôr:

- Mae'r gwerth cyfartalog yn adlewyrchu ansawdd credyd buddsoddiadau yn ôl maint yr ernes.

- Mae'r amser cyfartalog yn adlewyrchu ansawdd credyd buddsoddiadau yn ôl aeddfedrwydd yr ernes.

-AAA = ansawdd credyd uchaf = 1

-D = ansawdd credyd isaf = 26

Y nod = A- neu statws credyd uwch, gyda sgôr o 7 neu'n is, i adlewyrchu'r dull buddsoddi presennol gyda'r prif ffocws ar ddiogelwch.

Roedd buddsoddiadau gyda banciau a chymdeithasau adeiladu yn cynnwys cyfrifon ar alw, adneuron cyfnod cyfradd sefydlog a thystysgrifau adneuron, cronfeydd marchnad wedi'u cyfuno, bondiau gorchuddiedig a bond corfforaethol.

Diweddariad Gwrthbartïon

O ganlyniad i'r refferendwm i aelodaeth y DU o'r Undeb Ewropeaidd bu i'r dangosyddion amrywiol o risg credyd ymateb yn negyddol. Bu i credyd banc diffyg cyfnewid y DU weld cynnydd cymedrol ond gostyngodd prisiau cyfranddaliadau banc yn sylweddol, ar gyfartaledd o 20%, gyda banciau'r sy'n canolbwyntio ar y DU profi'r gostyngiadau mwyaf. Nid yw'r banciau tu allan i'r DU yn imiwn ond roedd y gostyngiad iddyn nhw yn llai amlwg.

Bu i Fitch israddio statws sofran y DU un hicyn o AA + i AA, a Standard & Poor yn israddio eu statws cyfatebol ddau rhiciau o AAA i AA. Mae gan Fitch, S & P a Moody rhagolwg negyddol ar y DU. Bu i S & P gymryd camau tebyg ar fondiau cwmni rheilffordd sydd wedi eu gwarantu gan Lywodraeth y DU.

Cadarnhaodd Moody y graddau o naw o fanciau a chymdeithasau adeiladu yn y DU a diwygwyd y rhagolygon i negyddol ar gyfer y banciau a chymdeithas adeiladu hynny sy'n ei canfod yn agored i amgylchedd gweithredu mwy heriol yn dilyn canlyniad y refferendwm i adael yr UE.

Ni newidiodd Arlingclose eu cyngor i Gyngor Gwynedd ar fanciau a chymdeithasau adeiladu yn y DU yn syth o ganlyniad i ganlyniad y refferendwm. Maen't yn credu bod risg y bydd yr ansicrwydd dros rhagolygon masnachu y DU yn y dyfodol, yn dod a dirwasgiad nesaf y DU ymlaen yn gynt. Yn yr wythnosau a'r misoedd nesaf bydd Arlingclose, felly, yn adolygu pob sefydliad yn y DU, ac mae'n debyg dros amser, yn cynghori byrhau cyfnodau ar y sefydliadau hynny yr ystyrir effeithir arnynt fwyaf.

Yn gynharach yn y flwyddyn is-raddiodd Moody statws tymor hir Deutsche Banc o BAA1 i BAA2 oedd yn adlewyrchu barn yr asiantaeth o'r risg gweithredu uwch ar weithredu cynllun strategol Banc Deutsche. Ym mis Mehefin is-raddiodd Moody y Ffindir o AAA i AA1 oherwydd ei farn y bydd twf economaidd y Ffindir yn parhau i fod yn wan dros y blynyddoedd nesaf, gan leihau gallu'r wlad i amsugno ergydion economaidd.

Uwchraddiodd Fitch statws tymor hir ING Banc o A i A + yn seiliedig ar eu barn fod fetrigau ariannol yn gadarn a sefydlog a'i disgwyliad y bydd y gwelliant mewn enillion yn cael eu cynnal. Bu i Fitch hefyd uwchraddio statws tymor hir Svenska Handelsbanken o AA- i AA sy'n adlewyrchu barn yr asiantaeth y bydd enillion y banc a phroffidioldeb yn parhau yn gryf, cael eu gyrru drwy greu incwm cadarn, effeithlonrwydd côst da a amhariad benthyciadau isel.

Cyllidebu Incwm ac Aildro

Roedd y balansau arian cyfartalog yn ystod y cyfnod yn £*m (* bydd y ffigur ar gael ar ddiwrnod y Pwyllgor Archwilio). Cadwyd Cyfradd Banc y DU ar 0.5% ers mis Mawrth 2009 ond ar 4ydd Awst 2016 newidwyd y cyfradd i 0.25%. Bydd cyfradd is byth yn cael effaith ar y llog a enillir yn y dyfodol er bydd yr adneuoed sefydlog a delir ar hyn o bryd lleihau'r effaith yn y tymor byr.

Bydd effaith ar yr holl buddsoddiadau yn y dyfodol a byddem yn gweithio agos gyda ein ymgynghorwyr i ddefnyddio buddsoddiadau priodol er mwyn uchafu'r llog tra yn dilyn y prif amcan sef gwarchod y swm y buddsoddir.

Amcangyfrifwyd byddai incwm buddsoddi'r Cyngor yng nghyllideb eleni yn £0.36m yn seiliedig ar alldro buddsoddi o £0.50m ar gyfer y flwyddyn gyfan.

Disgwylir i'r Cyfradd Banc gael ei leihau eto tuag at sero yn y misoedd nesaf, a bydd hyn yn ei dro yn lleihau cyfraddau buddsoddiadau marchnad arian tymor byr gyda banciau a chymdeithasau adeiladu. Gan fod elfen o arian dros ben y Cyngor yn dal yn gael ei fuddsoddi mewn offerynnau marchnad arian, mae'n debyg y bydd disgyniad mewn incwm buddsoddi dros y flwyddyn.

Diweddariad ar Fuddsoddiad Banciau Gwlad yr Iâ

Bellach, mae'r Cyngor wedi adennill 98% o'i fuddsoddiad ym manc Heritable. Erbyn hyn £80,376 yw'r swm heb ei dalu. Mae'n debygol y bydd dosraniad pellach yn cael eu derbyn er nad yw'r gweinyddwyr wedi gwneud amcangyfrif swyddogol o'r adenillion terfynol eto.

Cydymffurfio â Dangosyddion Darbodus

Mae'r Cyngor yn cadarnhau cydymffurfiaeth â'i Ddangosyddion Darbodus am 2015/16, a sefydlwyd ym mis Mawrth 2015 fel rhan o Ddatganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor.

Dangosyddion Rheolaeth Trysorlys

Mae'r Cyngor yn mesur ac yn rheoli pa mor agored ydyw i risgiau rheolaeth trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion a ganlyn.

Risg Cyfraddau Llog: Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg cyfraddau llog. Bydd y terfynau uchaf ar risgiau cyfraddau llog sefydlog a chyfnewidiol, a fynegir fel cyfran o'r prif swm net a fenthyciwyd, fel a ganlyn:

	2015/16	2016/17	2017/18
Y terfyn uchaf ar gyfer cyfraddau llog sefydlog	100%	100%	100%
Gwir	100%		
Y terfyn uchaf ar gyfer cyfraddau llog cyfnewidiol	50%	50%	50%
Gwir	0%		

Strwythur Aeddfedrwydd Benthyciadau: Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg ail gyllido. Bydd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthyciadau cyfradd sefydlog fel a ganlyn:

	Upper	Lower	Actual
Dan 12 mis	25%	0%	0%
12 mis ac o fewn 24 mis	25%	0%	2.25%
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	50%	0%	16.24%
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	75%	0%	10.06%

10 mlynedd ac o fewn 20 mlynedd	100%	0%	32.00%
20 mlynedd ac o fewn 30 mlynedd	100%	0%	13.62%
30 mlynedd ac o fewn 40 mlynedd	100%	0%	1.56%
40 mlynedd ac o fewn 50 mlynedd	100%	0%	22.53%

Mae'r cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Y dyddiad aeddfedrwydd ar fenthyciadau yw'r dyddiad cynharaf y gall y sawl sydd wedi rhoi'r benthyciad fynnu bod y benthyciad yn cael ei ad-dalu.

Prif Symiau a Fuddsoddir am Gyfnodau sy'n Hwyt na 364 diwrnod: Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i'r risg o fynd i golledion trwy geisio ad-daliadau buan ar ei fuddsoddiadau. Bydd y terfynau ar gyfanswm y prif swm a fuddsoddir i aeddfedu'n derfynol tu hwnt i ddiwedd y cyfnod fel a ganlyn:

	2016/17	2017/18	2018/19
Y terfyn ar y prif swm a fuddsoddiwyd tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£40m	£30m	£25m
Gwir	£2.18m	£2.18m	£2.18m

Diogelwch: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei sensitifrwydd i risg credyd trwy fonitro sgôr credyd cyfartalog yn ôl cyfran gwerth ei bortffolio buddsoddi. Caiff hyn ei gyfrifo trwy roi sgôr i bob buddsoddiad (AAA=1, AA+=2, ac ati) a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, gan bwysu'r cyfartaledd yn ôl maint pob buddsoddiad.

	Target	Actual
Sgor credyd cyfartal y portffolio	6.0	3.43

7. Hyfforddiant Buddsoddi

Yn ystod y cyfnod, mynychodd swyddogion hyfforddiant buddsoddi gydag Arlingclose a CIPFA oedd yn berthnasol i'w swyddi.

8. Rhagolygon ar gyfer Gweddill 2016/17

Yn dilyn y bleidlais dros adael yr Undeb Ewropaiadd, mae rhagolygon economaidd y DU wedi newid yn anfesuradwy. Bydd yn dibynnu yn bennaf ar natur y berthynas a'r negodi gyda'r UE, yn benodol yn y berthynas i fasnachu. Mae'r negodiadau yn dibynnu'n benodol ar wleidyddiaeth domestig ag oedd yn ansefydlog eu hunain.

Mae'r rhagolygon domestig yn ansicr, ond yn debyg i fod yn sylweddol wan ar ddiwedd y chwarter cyntaf, yn y tymor byr na ragwelwyd cynt. Mae Arlingclose wedi newid ei achos canolig ar gyfer llwybr y Cyfradd Banc dros y tair mlynedd nesaf. Mae Arlingclose yn credu y bydd gwneuthwyr polisi Banc Lloegr yn edrych ar unrhyw bwysau chwyddiant sy'n cael ei yrru gan arian cyfred.

	Sep-15	Dec-15	Mar-16	Jun-16	Sep-16	Dec-16	Mar-17	Jun-17	Sep-17	Dec-17	Mar-18	Jun-18	Sep-18	Average
Official Bank Rate														
Upside risk			0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.50	0.50	0.50	0.32
Arlingclose Central Case	0.50	0.50	0.50	0.75	0.75	1.00	1.00	1.25	1.25	1.50	1.50	1.75	1.75	1.08
Downside risk				-0.25	-0.25	-0.50	-0.50	-0.75	-0.75	-1.00	-1.00	-1.00	-1.00	-0.70

Mae Arlingclose yn credu bod y Llywodraeth a'r Banc Lloegr gyda'r offerynnau a'r parodwydd i'w defnyddio, i osgoi unrhyw broblemau marchnad-eang sy'n arwain at fethdaliadau banciau. Mae'r dull gofalus at cyngor credyd yn golygu bod y banciau sydd ar restr gwrthbartion cyfredol y Cyngor gyda digon o byffer ecwiti i ddelio ag unrhyw broblemau lleol yn y tymor byr pe bai angen.

Dangosyddion Darbodus 2016/17

Mae Deddf Llywodraeth Leol 2003 yn gofyn i'r Cyngor roi ystyriaeth i'r Cod Darbodus ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Cynghorau Lleol (y Cod Darbodus) wrth bennu faint o arian a all fforddio ei fenthyg. Amcanion y Cod Darbodus yw sicrhau, o fewn fframwaith clir, fod cynlluniau buddsoddi cyfalaf a cynghorau lleol yn fforddiadwy, yn ddarbodus ac yn gynaliadwy, ac y gwneir penderfyniadau rheolaeth trysorlys yn unol ag arfer broffesiynol dda. Er mwyn dangos bod y Cyngor wedi bodloni'r amcanion hyn, mae'r Cod Darbodus yn gosod y dangosyddion a ganlyn, ac mae'n rhaid eu gosod a'u monitro'n flynyddol.

Amcangyfrifon Gwariant Cyfalaf: Gellir crynhoi gwariant cyfalaf a chyllido'r Cyngor fel a gynlluniwyd fel hyn:

Gwariant Cyfalaf a Chyllido	2015/16 Gwir £m	2016/17 Amcangyfrif £m	2017/18 Amcangyfrif £m	2018/19 Amcangyfrif* £m
Cyfanswm Gwariant	35.5	29.8	19.5	10.9
Derbyniadau Cyfalaf	1.6	0.9	0.8	0.1
Grantiau Llywodraeth	15.5	10.8	5.9	2.5
Cronfeydd	6.4	2.3	1.6	4.3
Refeniw	4.1	5.0	3.2	0.0
Benthyca	4.5	10.8	8.0	4.0
Cyfanswm Cyllido	32.4	29.8	19.5	10.9

* Nid yw'r amcangyfrif ar gyfer 2017/18 yn cynnwys cynlluniau newydd gan nad ydynt wedi cael eu cymeradwyo eto.

Amcangyfrif Gofyn Cyllido Cyfalaf: Mae'r Gofyn Cyllido Cyfalaf (CFR) yn mesur angen sylfaenol y Cyngor i fenthyca at ddibenion cyfalaf.

Gofyn Cyllido Cyfalaf	31/03/16 Gwir £m	30/03/17 Amcangyfrif £m	31/03/18 Amcangyfrif £m	30/03/19 Amcangyfrif* £m
Cronfa Gyffredinol	173.5	178.3	182.1	180.4

Rhagwelir y bydd y CFR yn cynyddu o £4.6m dros y tair blynedd nesaf wrth i wariant cyfalaf a ariennir trwy ddyled gynyddu'n uwch na'r adnoddau a roddwyd o'r neilltu i ad-dalu'r ddyled.

Dyled Gros a'r Gofyn Cyllido Cyfalaf: Er mwyn sicrhau mai dim ond at ddibenion cyfalaf y bydd y ddyled dros y tymor canolig, dylai'r Cyngor sicrhau nad yw'r ddyled, ac eithrio yn y tymor byr, yn uwch na chyfanswm y gofyn cyllido cyfalaf yn y flwyddyn flaenorol, ynghyd â'r amcangyfrifon ar gyfer unrhyw gynnydd ychwanegol yn y gofyn cyllido cyfalaf ar gyfer y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flynedd ariannol nesaf. Mae hwn yn ddangosydd allweddol o ba mor ddarbodus yw rhywbeth.

Dyled	31/03/16 Gwir £m	31/08/16 Gwir £m	31/03/17 Amcangyfrif £m	31/03/18 Amcangyfrif £m	31/03/19 Amcangyfrif* £m
Benthyciadau	112.4	111.3	111.1	109.1	106.6
Lesau Cyllidol	2.5	2.5	2.3	2.2	2.1
Cyfanswm Dyled	114.9	113.8	113.4	111.4	108.7

Disgwylir y bydd cyfanswm y ddyled yn aros islaw'r CFR yn ystod y cyfnod rhagweld.

Mae gwir lefelau'r ddyled yn cael ei fonitro yn erbyn y Ffin Weithredol a'r Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyledion Allanol isod.

Ffin Weithredol ar gyfer Dyledion Allanol: Mae'r ffin weithredol yn seiliedig ar amcangyfrif y Cyngor o'r sefyllfa fwyaf tebygol h.y. darbodus, ar gyfer dyledion allanol, yn hytrach na'r sefyllfa waethaf bosib.

Ffin Weithredol	2015/16 Gwir £m	2016/17 Amcangyfrif £m	2017/18 Amcangyfrif £m	2018/19 Amcangyfrif £m
Benthyciadau	175	175	175	175
Ymrwymadau tymor hir eraill	0	0	0	0
Cyfanswm Dyled	175	175	175	175

Y Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyledion Allanol: Y terfyn awdurdodedig yw'r terfyn benthycia fforddiadwy a bennir yn unol â Deddf Llywodraeth Leol 2003. Dyma'r uchafswm all y Cyngor fod mewn dyled yn gyfreithiol. Mae'r terfyn awdurdodedig yn rhoi hyblygrwydd ychwanegol uwchlaw'r ffin weithredol ar gyfer symudiadau arian anarferol.

Terfyn Awdurdodedig	2015/16 £m	2016/17 £m	2017/18 £m	2018/19 £m
Benthyciadau	195	195	195	195
Ymrwymadau tymor hir eraill	0	0	0	0
Cyfanswm Dyled	195	195	195	195

Cymhareb Costau Cyllido i'r Llif Refeniw Net: Dangosydd o fforddiadwyedd yw hwn, ac mae'n amlygu'r goblygiadau refeniw ar gyfer gwariant cyfalaf presennol ac arfaethedig trwy adnabod cyfran y gyllideb refeniw sydd ei hangen i gwrdd â chostau cyllido net o'r incwm buddsoddi.

Cymhareb Costau Cyllido i'r Llif Refeniw Net	2015/16 Gwir %	2016/17 Amcangyfrif %	2017/18 Amcangyfrif %	2018/19 Amcangyfrif*
Cronfa Gyffredinol	5.07	5.91	5.60	5.73

Effaith Ychwanegol Penderfyniadau ynghylch Buddsoddi Cyfalaf: Mae'r dangosydd hwn yn ymwneud â fforddiadwyedd ac mae'n dangos effaith penderfyniadau ynghylch buddsoddi cyfalaf ar lefelau'r Dreth Gyngor. Yr effaith gynyddol (*incremental impact*) yw'r gwahaniaeth rhwng cyfanswm gofyn cyllideb refeniw y rhaglen gyfalaf gymeradwy bresennol a'r gofyn cyllideb refeniw sy'n deillio o'r rhaglen gyfalaf arfaethedig.

Effaith Gynyddol Penderfyniadau ynghylch Buddsoddiadau Cyfalaf	2015/16 Amcangyfrif £	2016/17 Amcangyfrif £	2017/18 Amcangyfrif* £
Cronfa Cyffredinol- Cynnydd ym Mand D y Dreth Gyngor	0	0	0

Mabwysiadu Cod Rheolaeth Trysorlys CIPFA: Ym mis Mawrth 2011, fe wnaeth y Cyngor fabwysiadu *Cod Ymarfer Rheolaeth Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus (Rhifyn 2011)* y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth.